

CURTEA DE APEL NORD

Dosarul nr.1a-22//22

Judecătoria Edineț, sediul Dondușeni
Judecător: Tatiana Sobolschi

DECIZIE În numele Legii

01 aprilie 2025

mun. Bălți

Colegiul penal al Curții de Apel Nord

Având în componența sa:

Președintele ședinței de judecată

Ion Talpa

Judecătorii

Ecaterina Arseni și Oxana Mironov

Grefierul

Mihail Zabureanîi

Cu participarea:

Procurorului

Liliana Pasat

Avocatului

Andrei Tudorică

a judecat în ordine de apel, în ședință publică, apelul inculpatului Sadovîi Anatoli declarat împotriva sentinței Judecătoriei Edineț, sediul Dondușeni din 17 martie 2020, pe cauza penală în privința inculpatului:

Sadovîi Anatoli *****, a.n. *****, IDNP *****, originar din *****, domiciliat *****, studii medii, neangajat în câmpul muncii, concubinează, supus serviciului militar, fără antecedente penale, cetățean al Republicii Moldova;

învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) și art. 190 alin. (1) Cod penal RM.

Cauza s-a aflat în procedură de examinare:

Instanța de fond: 22.10.2019-17.03.2020;

Instanța de apel: 17.04.2020-30.09.2020;

Instanța de recurs: 14.12.2020-08.11.2021;

Instanța de apel: 17.12.2024-01.04.2025.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul raportor, ținând cont de argumentele apelului, materialele cauzei, opiniile participanților la proces, pentru expunere asupra apelului, Colegiul penal, -

CONSTATĂ:

Prin sentința Judecătorei Edineț, sediul Dondușeni din 17 martie 2020, Sadovîi Anatoli a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal RM.

S-a încetat procesul penal în privința lui Sadovîi Anatoli ***** învinuit în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod Penal al Republicii Moldova, în legătură cu intervenirea prescripției tragerii la răspundere penală.

S-a admis acțiunea civilă înaintată de părțile vătămate Moscviciov Serghei și Tolpeghin Fiodor.

S-a încasat de la Sadovîi Anatoli ***** în beneficiul lui Moscviciov Serghei prejudiciul material în mărime de 127 000 (una sută douăzeci și șapte mii) lei.

S-a încasat de la Sadovîi Anatoli ***** în beneficiul lui Tolpeghin Fiodor prejudiciul material în mărime de 15 000 (cincisprezece mii) lei.

Pentru a pronunța sentința, prima instanță, *în fapt*, a constatat că **la ancheta preliminară s-a stabilit**, că Sadovîi Anatoli, în perioada de timp a lunii decembrie 2010, avînd scopul însușirii bunurilor altor persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, a dobîndit de la cet. Moscviciov Serghei ***** , anul nașterii ***** , locuitor al ***** , ***** , cantitatea de 18 800 kg mere, la un preț de 6.75 lei pentru un kilogram, avînd înțelegerea ca ulterior cet. Sadovîi Anatoli ***** să achite cet. Moscviciov Serghei ***** suma de 127 000 (una sută douăzeci și șapte mii) lei, însă pînă la moment primul nu și-a onorat obligațiunea, prin ce a cauzat părții vătămate un prejudiciu material considerabil în valoare de 127 000 (una sută douăzeci și șapte mii) lei.

Tot el, în perioada de timp a lunii decembrie 2010, avînd scopul însușirii bunurilor altor persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, a dobîndit de la cet. Tolpeghin Fiodor ***** , anul nașterii ***** , locuitor al ***** ***** , cantitatea de 11000 kg mere, la un preț de 6.80 lei pentru un kilogram, avînd înțelegerea ca ulterior cet. Sadovîi Anatoli ***** să achite cet. Tolpeghin Fiodor ***** suma de 75 000 (șaptezeci și cinci mii) lei, achitîndu-i doar 60000 (șaizeci mii) lei și restul sumei de 15 000 (cincisprezece mii) lei, pînă la moment refuză de a o restitui, *prin ce i-a cauzat părții vătămate un prejudiciu material considerabil în valoare de 15 000 (cincisprezece mii) lei*.

Sentința a fost contestată cu apel de către inculpatul Sadovîi Anatolie, prin care solicită admiterea apelului, casarea sentinței instanței de fond cu dispunerea achitării sale pe ambele episoade ale infracțiunile prevăzute de art.190 alin. (1) Cod penal RM, iar în motivarea apelului a invocat, că:

-instanța de fond emițînd o sentință de condamnare s-a bazat numai pe probele organului de urmărire penală și a procuraturii și nu a luat în considerație probele aduse de el și a apărătorului său, prin ce consideră că instanța de judecată a

încălcând grosolan prevederile art.101 CPP apreciind probele prezentate unilateral și neobiectiv;

-acuzarea nu a prezentat probe care ar fi dovedit vinovăția sa în comiterea crimei prevăzute de art.190 alin. (1) Cod penal cu toate că conform art. 100 alin. (1) CPP organul de urmărire penală este obligat de a dovedi vina sa;

-pe parcursul cercetărilor judecătorești la materialele cauzei penale date de către apărător a fost anexat certificatul Direcției pentru Statistică al raionului Dondușeni (certificat din arhivă) cu nr.263 din 14.11.2019 unde este indicat costul unui kilogram de mere perioada 2010 era de 2,32 lei și în legătură cu devergențele în depozițiile date de el și a presupuselor părți vătămate Moscviciov Serghei și Tolpeghin Fiodor și lipsa a creva dovezi în materialele cauzei penale a costului 1 kg de mere instanța de judecată urma să ia în considerație și ca bază costul producției indicate în certificatul Direcției și anume prețul producției (merelor) colectate în sumă de 31 848 lei pentru Moscviciov Serghei;

-acuzarea nu a prezentat probe ce ar fi dovedit proveniența recoltei de mere realizată de părțile vătămate, cantitatea lor, prețul ei, precum și modul de realizare;

-faptul care dovedește lipsa intențiilor sale de a-i duce în eroare pe părțile vătămate și a-i deposeda ilegal de averea lor se dovedește prin aceea, că prin intermediul lui ***** (persoana care colecta mere), părților vătămate le-a fost achitată suma de 60 000 lei, suma indicată a fost transmisă pentru achitarea datoriilor și lipsa pretențiilor față de el la timpul colectărilor merelor, a socotit-o ca fapt de achitate a datoriilor;

-mai mult, în perioada indicată de acuzare, prin intermediul concubinei ***** , părții vătămate Moscviciov Serghei, în or. Otaci, raionul Ocnița i-a fost transmisă suma de 40 000 lei (fapt dovedit de martorii ***** , ***** partea vătămată Moscviciov Serghei, însă faptul dat nu a fost luat în considerație de instanța de judecată;

-mărturiile părții vătămate Moscviciov Serghei precum că a primit numai suma de 23 000 lei, instanța urma să-i dea o apreciere critică, deoarece el este persoana interesată de a încasa o sumă mai mare de bani;

-instanța de fond nu a instaurat faptul și motivul adresării părților vătămate la organul de urmărire penală peste 9 ani, în pofida faptului că ei, adică părțile vătămate Moscviciov Serghei și Tolpeghin ***** precum și ***** știau de faptul că concubinează cu cet. ***** , domiciliată în ***** , ***** (sat vecin) și ei se știau bine, de aceea și a ajuns la concluzia că cauza penală dată a fost pornită numai pentru a argumenta termenul omis de către părțile vătămate pentru a apela în instanța de judecată;

-reieșind din faptul că între el și părțile vătămate Moscviciov Serghei și Tolpeghin Fiodor în timpul realizării și procurării recoltei de mere au apărut relații civile și lipsa a careva acte cu efect juridic (contracte de vânzare-cumpărare, de

achiziții, recipisă și altele) instanța de judecată urma să respingă acțiunile civile înaintate pentru posibilitatea părților vătămate de a se adresa cu cerere de chemare în judecată în procedura civilă generală, cu obligarea părților de a dovedi argumentele invocate conform art. 118 CPC.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 30 septembrie 2022, s-a admis apelul declarat de inculpatul Sadovîi Anatoli ***** împotriva sentinței Judecătorei Edineț sediul Dondușeni din 17.03.2020, sentință care s-a casat parțial, din alte motive decât cele invocate, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Sadovîi Anatoli ***** a fost considerat condamnat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 al. 1 CP RM, cu încetarea procesului penal în privința lui Sadovîi Anatoli ***** în baza art. 190 al. 1 CP RM, din motivul intervenirii termenului prescripției tragerii la răspundere penală prevăzut de art. 60 al. 1 lit. b CP RM. În rest, s-au menținut dispozițiile instanței de fond.

Fiind contestată, prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 08 noiembrie 2021 s-a admis recursul ordinar declarat de către inculpat, cu casarea totală a deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 30 septembrie 2020, în cauza penală în privința lui Sadovîi Anatoli, cu dispunerea rejudecării cauzei, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea soluției adoptate, instanța de recurs a reținut că statuând asupra principiului respectării prevederilor art. 427 alin. (1), art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c), art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală „*Colegiul Penal lărgit, verificând și analizând decizia instanței de apel, constată că instanța de apel la adoptarea soluției nu a respectat întocmai prevederile legale, ignorând exigențele legii procesual-penale în partea motivării hotărârii, or în cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, cu trimiterea cauzei la rejudecare, dacă eroarea constatată nu poate fi corectată de instanța de recurs.*

Așadar, instanța de recurs a menționat că potrivit rechizitoriului, Sadovîi Anatoli a fost învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal – dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința naturii și calităților substanțiale ale obiectului, care a produs părții vătămate daune în proporții considerabile, pentru ambele episoade (f.d. 96, vol. I).

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond, prima instanță a constatat vinovăția inculpatului Sadovîi Anatoli potrivit învinuirii înaintate prin rechizitoriu, soluție care în această parte a fost menținută și de către instanța de apel.

În acest context, Colegiul Penal lărgit a remarcat faptul că atât organul de urmărire penală, iar ulterior și instanțele de fond au încadrat faptele inculpatului Sadovîi Anatoli potrivit art. 190 Cod penal, **în redacția modificărilor operate prin**

Legea nr. 179 din 26 iulie 2018, în vigoare din 17 august 2018, cu toate că faptele imputate inculpatului Sadovii Anatoli au avut loc în perioada anului 2010, infracțiunea de escrocherie fiind consumată pe ambele episoade în luna decembrie a anului 2010, fiind definită ca „dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere”.

Concomitent, din conținutul deciziei rezultă că instanța de apel la examinarea cauzei, a reținut fapta pentru ambele episoade potrivit calificativelor din redacția nouă a dispoziției art. 190 alin. (1) Cod penal, și anume: „...cu scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin inducerea în eroare ... cauzându-i părții vătămate Moscviciov Serghei un prejudiciu material considerabil în sumă de 127000 lei și respectiv părții vătămate Tolpeghin Fiodor un prejudiciu material considerabil în sumă de 15000 lei.” (f.d. 78-79, vol. II).

În acest context, instanța de recurs a menționat, că este evidentă concluzia că instanța de apel, la judecarea cauzei nu a ținut cont că fapta incriminată inculpatului a fost comisă în anul 2010, adică până la intrarea în vigoare a modificărilor operate la art. 190 Cod penal prin Legea nr. 179 din 26 iulie 2018.

În continuare, instanța de apel, la judecarea cauzei în ordine de apel, urma să țină cont de faptul că prin Legea nr. 179 din 26 iulie 2018, infracțiunea de escrocherie nu a fost decriminalizată, dar a fost concretizată latura obiectivă a acesteia prin modalități alternative de comitere a faptei prejudiciabile, fiind formulate semne calificative ale faptei imputate, care la acel moment (2010) nu erau prevăzute de legea penală.

Colegiul a menționat, că potrivit art. 8 Cod penal, caracterul infracțional al faptei și pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

Conform art. 10 Cod penal, legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective până la intrarea în vigoare a acestei legi. Legea penală care înrăutățește situația persoanei vinovate de săvârșirea unei infracțiuni nu are efect retroactiv.

Potrivit art. 118 alin. (2) Cod penal, calificarea infracțiunilor în cazul concurenței dintre o parte și un întreg se efectuează în baza normei care cuprinde în întregime toate semnele faptei prejudiciabile săvârșite.

În pofida acestor prescripții legale, potrivit descriptivului deciziei (pct. 4.1. din decizie), instanța de apel nu a coroborat învinuirea formulată inculpatului Sadovii Anatoli în rechizitoriu, conform căruia, ultimul a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (1) Cod penal, adică: „dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului”, cu

prescripțiile din art. 8, 10 și 118 alin. (2) Cod penal, sub aspectul că, în cazul în care infracțiunea de escrocherie nu a fost decriminalizată, după modificările operate în art. 190 Cod penal prin Legea nr. 179 din 26.07.2018, în vigoare din 17.08.2018, iar redacția nouă a normei în cauză nu înlătură caracterul infracțional al faptei, nu ușurează pedeapsa și nu ameliorează în alt mod situația persoanei ce a comis infracțiunea, adică nu are efect retroactiv, acțiunile făptuitorului urmau a fi încadrate conform legii penale în vigoare la momentul săvârșirii faptei, fiind o normă care cuprinde în întregime toate semnele faptei prejudiciabile săvârșite.

Colegiul penal a observat că nu a fost elucidat, în niciun fel, esența elementelor „... inducerea în eroare a unei persoane, prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința naturii, calitatea substanțială a obiectului...”, inclusiv coroborată cu acțiunile infracționale concrete și împrejurările de fapt incriminate inculpatului, “prin înșelăciune și abuz de încredere”.

Având în vedere dezideratele expuse, Colegiul Penal lărgit a atestat că menținând sentința primei instanțe în partea calificării infracțiunii potrivit art. 190 alin. (1) Cod penal, instanța de apel nu a argumentat motivele care i-au fundamentat concluzia că acțiunile lui Sadvîi Anatoli, deși săvârșite sub auspiciile legii vechi, au fost încadrate potrivit conținutului normativ al legii, conform modificărilor operate prin Legea nr. 179 din 26 iulie 2018, în vigoare din 17 august 2018.

Astfel, în motivarea deciziei recurate lipsește constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite de inculpat și semnele componentei de infracțiune prevăzute la art. 190 alin. (1) Cod penal.

În continuare, Colegiul a mai constatat din conținutul deciziei recurate faptul că de către instanța de apel au fost lăsate fără apreciere declarațiile inculpatului în coroborare cu ale părții vătămate Moscviciov Serghei, or, atât prima instanță cât și instanța de apel au reținut doar cele declarate de către partea vătămată potrivit căreia înțelegerea de realizare a merelor a fost la prețul de 7 lei, însă instanțele nu au apreciat în nici un fel certificatul prezentat de către inculpat potrivit căruia se atestă că în perioada 2009-2010 producția de 11 mere de așa sort costa 2,32 lei, fiind încălcat principiul contradictorialității și principiului egalității armelor în procesul penal, ceea ce constituie o condiție necesară întru respectarea dreptului la un proces echitabil al inculpatului.

Astfel Colegiul a constatat că instanța de apel doar selectiv a dat apreciere unor probe administrate în prima instanță, fapt ce contravine prevederilor art. 101 Cod de procedură penală.

În contextul dat, Colegiul a mai reținut că instanța de apel nu a audiat nici inculpatul nici partea vătămată, fapt ce denotă că aceasta nu și-a format concluzia în baza propriilor constatări doar a preluat constatările primei instanțe și nu a intrat

în esența speței dedusă judecății, ca urmare nu a elucidat faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei.

Așadar, Colegiul a atestat că la judecarea apelului declarat, instanța de apel, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, nu a respectat întru totul prevederile art. 414 alin. (5), 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, iar în rezultat nu a sesizat erorile comise de prima instanță, ci le-a preluat întocmai.

Potrivit art. 414 alin. (1) și (6) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal.

Conform art. 101 alin. (1) și (4) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Instanța de judecată este obligată să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate.

Prin urmare, Colegiul a menționat că declanșând o continuare a judecării cauzei în fond, apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucât odată exercitat, produce un efect devolutiv complet, în sensul că provoacă un control integral atât în fapt, cât și în drept, în privința persoanelor care l-au declarat.

Rezumând cele consemnate mai sus, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, care a dus la adoptarea unei hotărâri ilegale.

Prin urmare, Colegiul Penal lărgit a ajuns la concluzia de a admite recursul declarat, din alte motive decât cele invocate de recurent, cu casarea deciziei contestate, și dispune rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, având în vedere că eroarea constatată în prezenta cauză penală nu poate fi corectată de instanța de recurs.

Potrivit art.436 al.(2) CPP RM, pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sînt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămîne cea care a existat la soluționarea recursului.

Rejudecând cauza, în ședința instanței de apel, inculpatul Sadovîi Anatoli a solicitat admiterea apelului declarat din motivele invocate, cu dispunerea achitării sale de sub învinuirea formulată.

Avocatul Andrei Tudorică în ședința instanței de apel a susținut apelul declarat de inculpat și a solicitat admiterea lui în sensul declarat, susținând că

inculpatul nu este vinovat de comiterea infracțiunilor incriminate, or, părțile vătămate s-au adresat la organele de resort peste 10 ani de la evenimente, invocând fapte care nu sunt adevărate și corecte.

Procurorul participant Liliana Pasat a solicitat admiterea apelului declarat de inculpat din alte motive decât cele invocate, în susținerea poziției sale indicând, că vinovăția lui Sadovîi Anatoli a fost confirmată pe deplin, inclusiv și prin declarațiile date de către părțile vătămate atât la faza de urmărire penală cât și în instanța de judecată, declarațiile martorilor audiați, precum și prin probele scrise care au fost cercetate în instanța de judecată. Consideră că s-a constatat cu certitudine faptul, că inculpatul, în perioada de timp a lunii decembrie anul 2010, având scopul însușirii bunurilor altei persoane, abuzând de încredere, a dobândit de la Moscviciov Serghei cantitatea de 18 800 kg. mere, iar ulterior, nu și-a onorat obligațiunea de a achita părții vătămate suma pentru merele procurate, cauzându-i un prejudiciu material în sumă de 127 000 de lei. La fel, în aceleași circumstanțe, inculpatul a acționat și față de Tolpeghin Fiodor, de la care, prin înșelăciune și abuz de încredere, a dobândit cantitatea de 11 000 kg. de mere, la prețul de 6 lei 80 de bani pentru 1 kg, cauzându-i acestuia un prejudiciu material în sumă de 15 000 lei. De asemenea, în instanța de judecată a fost audiat și martorul *****, prin declarațiile căruia, în opinia procurorului, se confirmă vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate. Totodată, consideră că instanța de judecată, a admis o eroare ce ține de faptul că deși l-a recunoscut vinovat pe Sadovîi Anatoli, de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal RM, *nu a reținut fapta ca fiind dovedită*, precum și consideră că instanța incorect a încetat procesul penal în privința acestuia, urmând a fi eliberat de la executarea pedepsei în legătură cu intervenirea termenului de prescripție, însă, nu urma a înceta procesul penal. Astfel, consideră că vinovăția lui Sadovîi Anatoli a fost confirmată pe deplin în instanța de judecată. Respectiv, menționează faptul că în legătură cu modificările survenite în articolul 126 Cod penal RM, solicită ca pe episodul ce ține de partea vătămată Tolpeghin Fiodor, procesul penal să fie încetat pe motiv că acțiunile acestuia întrunesc elementele de contravenție prevăzută la art. 105 Cod Contravențional, cu încetarea procesului contravențional în legătură cu expirarea termenului de prescripție. Episodul ce ține de partea vătămată Moscviciov Serghei, solicită ca inculpatul să fie recunoscut vinovat în baza acestui articol, cu liberarea lui de pedeapsa penală în legătură cu intervenirea termenului de prescripție. De asemenea, solicită ca acțiunea civilă admisă de instanța de fond să fie menținută fără modificări.

Suplimentar, procurorul Liliana Pasat în ședința instanței de apel din 19 februarie 2025 a înaintat ordonanță de modificare a învinuirii în privința inculpatului Sadovîi Anatoli.

Astfel, prin ordonanța procurorului în procuratura de Circumscripție Bălți, Liliana Pasat din 19 februarie 2025, Sadovîi Anatoli ***** a fost pus sub învinuire pentru faptul că el, în perioada de timp a lunii decembrie 2010, având scopul însușirii bunurilor altor persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, a dobândit de la cet. Moscviciov Serghei *****, cantitatea de 18800 kg mere, la un preț de 6,75 lei pentru un kilogram, având înțelegerea ca ulterior să-i achite cet. Moscviciov Serghei ***** suma de 127 000 lei, însă până la moment, primul nu și-a onorat obligațiunea, prin ce a cauzat părții vătămate un prejudiciu material considerabil în valoare de 127 000 lei.

Prin acțiunile sale intenționate, Sadovîi Anatoli ***** a săvârșit infracțiunea de escrocherie, prevăzută la art.190 alin. (1) CP RM- adică dobândirea *ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

Tot el, în perioada de timp a lunii decembrie 2010, având scopul însușirii bunurilor altor persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, a dobândit de la cet.Tolpeghin Fiodor ***** cantitatea de 11 000 kg mere, la un preț de 6,80 lei pentru un kilogram, având înțelegerea ca ulterior să-i achite cet.Tolpeghin Fiodor ***** suma de 75 000 lei, achitându-i doar 60 000 /șaizeci mii/ lei și restul sumei de 15 000/cincisprezece mii/ lei, până la moment refuză de o restitui, prin ce i-a cauzat părții vătămate un prejudiciu material considerabil în valoare de 15 000/cincisprezece mii/ lei.

Prin acțiunile sale intenționate, Sadovîi Anatoli ***** a săvârșit infracțiunea de escrocherie, prevăzută la art.190 alin. (1) CP RM- adică dobândirea *ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

Partea vătămată Moscviciov Serghei în ședința instanței de apel a solicitat respingerea apelului declarat de inculpat ca fiind nefondat, indicând, că este de acord cu sentința instanței de fond, or inculpatul s-a ascuns timp de 10 ani de a întoarce datoriile.

Verificând argumentele invocate în apelul declarat prin prisma probelor administrate și în raport cu materialele cauzei penale prezentate instanței, audiind participanții la proces, Colegiul penal ajunge la concluzia că apelul declarat de inculpatul Sadovîi Anatoli urmează a fi admis, cu casarea parțială a sentinței, din alte motive decât cele invocate și cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, privind recunoașterea vinovăției lui Sadovîi Anatoli în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190, alin. (1) Cod penal RM (episodul în privința părții vătămate Moscviciov Serghei), iar prin coroborare cu prevederile art. 389 alin. (4) pct. 3) Cod de procedură penală, cu liberare de pedeapsă penală, în legătură cu prescrierea atragerii la răspunderea penală, prevăzută la art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal RM, cu încetarea procesului penal în privința lui Sadovîi

Anatoli ***** în baza art.190 alin.(1) Cod penal (episodul în privința părții vătămate Tolpeghin Fiodor), deoarece fapta constituie contravenția prevăzută de art. 105 Cod Contravențional și respectiv, cu încetarea procesului contravențional în baza art. 105 Cod Contravențional în privința lui Sadovîi Anatoli *****, în legătură cu expirarea termenului de prescripție a răspunderii contravenționale, reieșind din următoarele considerente:

Soluția instanței de apel se bazează pe prevederile art. 415 al. (1) pct. 2) CPP RM, potrivit căruia *instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: 2) admite apelul, casînd sentința parțial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art. 409 alin. (2), și pronunță o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță.*

Potrivit art. 409 al. (2) CPP RM, *instanța de apel este obligată ca, în afară de temeiurile invocate și cererile formulate de apelant, să examineze aspectele de fapt și de drept ale cauzei, însă fără a înrăutăți situația apelantului.*

Potrivit art.414 al.(1) CPP RM, *instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.*

Art.414 al.(2) CPP RM reglementează, *că instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal.*

Conform art.414 al.(4) CPP RM, *în vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor.*

Conform art.101 al.(1,3) CPP, *fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu-din punct de vedere al coroborării lor și nici o probă nu are o valoare dinainte stabilită pentru organul de urmărire penală sau instanța de judecată.*

Conform art.384 al.(3) CPP, *sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată.* Colegiul penal ține să indice, că potrivit prevederilor art.385 al.(1) CPP RM sunt stabilite chestiunile pe care trebuie să le soluționeze instanța de judecată la adoptarea sentinței, în următoarea consecutivitate, printre care:

- 1) dacă a avut loc fapta de săvîrșirea căreia este învinuit inculpatul;
- 2) dacă această faptă a fost săvîrșită de inculpat;
- 3) dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea;
- 4) dacă inculpatul este vinovat de săvîrșirea acestei infracțiuni.

Colegiul penal indică, că lui Sadovîi Anatoli prin rechizitoriul întocmit pe cauza penală nr.2019110063 i-a fost adusă învinuirea în comiterea a *două infracțiuni separate prevăzute de art.190 alin. (1) Cod Penal RM.*

Prin sentința adoptată, instanța de fond a încetat procesul penal în privința inculpatului *doar în comiterea unei infracțiuni prevăzute de art.190 alin.(1) CP RM, eroare care urmează a fi înlăturată de către instanța de apel, fără a înrăutăți situația apelantului în sensul prevederilor art.409 alin. (2) Cod de procedură penală.*

Totodată, Colegiul penal mai menționează și faptul, că instanța de fond, judecând cauza penală în privința inculpatului, contrar prevederilor art.394 alin. (1) pct.1 CPP RM, deși a emis sentință de recunoaștere a vinovăției în privința inculpatului în învinuirea prevăzută de art.190 alin. (1) CP RM, în partea descriptivă a sentinței a indicat că „la ancheta preliminară s-au stabilit faptele”, *fără a descrie constatarea faptelor criminale considerate ca fiind dovedite ca comise de inculpat.*

În atare situație, ținând cont de explicațiile p.21 al Hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție nr.22 din 12.12.2005 cu privire la practica judiciară despre judecarea cauzelor penale în ordine de apel, cu modificările ulterioare, conform căreia în cazul cînd prima instanță nu a respectat prevederile art.394 CPP privind întocmirea sentinței, însă în fapt probele au fost cercetate, instanța de apel, casînd sentința din acest motiv, va continua prin rejudecarea cauzei aprecierea tuturor împrejurărilor și, respectînd normele procedurale (art.393-397 CPP), va pronunța o nouă hotărîre conform ordinii stabilite pentru prima instanță, astfel s-a impus soluția instanței de apel de casare parțială a sentinței, cu rejudecarea cauzei în latura dată, cu pronunțarea unei noi hotărîri conform ordinii stabilite pentru prima instanță.

Totodată Colegiul penal reține, că potrivit pct.14.2 a Hotărîrii Plenului CSJ nr.22 din 12.12.2005 „Cu privire la practica examinării cauzelor penale în ordine de apel”, completată prin hotărîrea nr.10 din 24.12.2010, apelul constituind o continuare a judecării fondului cauzei, prevede posibilitatea unei noi aprecieri a probelor administrate în fața primei instanțe. În cadrul judecării în apel, se poate proceda la cercetarea suplimentară a probelor administrate de către prima instanță (care pot fi, de asemenea, apreciate în mod diferit), precum și la administrarea oricăror probe noi. Instanța de apel poate adopta una din soluțiile pe care le poate pronunța prima instanță, apreciînd temeinicia sau netemeinicia învinuirii sau dispunînd după caz, condamnarea, achitarea inculpatului sau încetarea procesului penal.

Potrivit art.14.7 a hotărîrii nominalizate, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel sînt următoarele:dacă fapta reținută ori numai imputată a fost

săvârșită ori nu; dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă; în ce constă participația, contribuția materială a fiecărui participant; dacă există circumstanțe atenuante și agravante; dacă probele corect au fost apreciate; dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu art.101 CPP.

În ce privește chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel, acestea sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii; dacă infracțiunea a fost corect calificată; dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual, penal, administrativ ori civil au fost corect aplicate.

Totodată, instanța de apel operează și cu prevederile art.413 alin.(3) CPP, potrivit cărora, instanța de apel, la cererea părților, poate cerceta suplimentar probele administrate în primă instanță și poate administra probe noi, coroborate cu prevederile art.414 al.(6) CPP, potrivit cărora, instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal.

În cadrul examinării apelului a fost solicitată de către procurorul participant, în vederea respectării prevederilor procesuale penale, reluarea cercetării judecătorești pe caz, cu audierea inculpatului Sadovîi Anatoli și a părților vătămate Moscviciov Serghei și Tolpeghin Fiodor, precum și cercetarea materialelor cauzei penale, cerere care a fost acceptată de către Colegiu, în cadrul ședinței instanței de apel fiind cercetate nemijlocit și sub toate aspectele probele administrate, după cum urmează.

Astfel, fiind audiat în ședința instanței de apel, în vederea respectării prevederilor legale ce reglementează judecata în prima instanță, *inculpatul Sadovîi Anatoli* a declarat că față de Moscviciov Serghei și Tolpeghin Fiodor nu a avut obligații de a achita merele. Cu Moscviciov Serghei și Tolpeghin Fiodor despre procurarea merelor a dus discuții *****. Pentru merele realizate, urma să achite 3 lei pentru un kg. ***** a achitat bani lui Moscviciov Serghei, iar ***** a achitat lui Tolpeghin Fiodor. Pentru mere s-a achitat în jur de 100 000 lei. Pînă la pornirea cauzei penale, pretenții față de el de nimeni nu au fost înaintate. Nu ține minte dacă a participat la discuții referitor la calitatea și prețul merelor. Pînă în 2010, relații cu Moscviciov Serghei și Tolpeghin Fiodor nu a avut. Nu cunoaște din care motiv în privința sa a fost depusă plîngerea. Pe ***** nu îl cunoaște doar au fost propuse servicii din partea acestuia.

Fiind audiat în ședința instanței de apel în vederea respectării prevederilor legale ce reglementează judecata în prima instanță *partea vătămată Moscviciov Serghei* a declarat că susține declarațiile date anterior în instanța de fond și de apel.

Astfel, potrivit declarațiilor părții vătămate *Moscviciov Serghei*, date în instanța de fond, reiese că are livadă și se ocupă cu recoltarea merelor, cu Sadovîi

Anatoli a făcut cunoștință în anul 2010, ultimul a venit cu *****, au văzut merele și s-au înțeles de preț și cantitate, au împachetat și încărcat două mașini, de preț s-a înțeles cu Sadovîi Anatoli la 7 lei kilogramul, s-au înțeles că la sfârșitul lunii ianuarie să achite banii, peste o perioadă de timp a telefonat de două ori, apoi Sadovîi Anatoli a deconectat telefonul, îi este dator cu 127 000 lei. Sadovîi Anatoli a mai luat de la el mere și i-a achitat suma 23 000 lei care i-a dat-o *****, concubina lui Anatoli, cu care s-a întâlnit și i-a transmis banii pentru altă partidă care a fost procurată (f.d.124-125; f.d.141-142, vol.I).

Respectiv, potrivit declarațiilor date de partea vătămată *Moscviciov Serghei* în ședința instanței de apel din 30.07.2020, reiese că din suma de 127 000 lei nu i-a fost restituit nimic, lui Tolpeghin Fiodor la fel nu i-a fost restituit prejudiciul, (f.d.199, vol.I).

Suplimentar, în ședința instanței de apel, partea vătămată *Moscviciov Serghei* a declarat, că nu i-a fost restituit prejudiciul în sumă de 127 000 lei. S-a înțeles cu prețul de vânzare a merelor a câte 6 lei 70 bani pentru un kg. Calitatea merelor era bună. Cumpărătorul era prezent. Cu Sadovîi Anatoli anterior de anul 2010 nu s-a cunoscut. Din 2010 pînă în 2019, nu s-a adresat deoarece nu îl cunoștea și s-a adresat după ce a stabilit identitatea inculpatului (f.d. 117, vol.II).

Fiind audiat în ședința instanței de apel în vederea respectării prevederilor legale ce reglementează judecata în prima instanță, *partea vătămată Tolpeghin Fiodor* a declarat că susține declarațiile date în instanța de fond conținute în materialele cauzei la f.d. 121-122, vol.I.

Astfel, potrivit declarațiilor date de partea vătămată *Tolpeghin Fiodor* în instanța de fond, reiese că îl cunoaște pe Sadovîi Anatoli și erau în relații bune. Sadovîi Anatoli nu o dată a luat de la el mere și permanent se achita cu sumele de bani. Pe cazul dat poate spune că Anatoli a venit cu Maxim la el acasă și *s-au înțeles să vîndă la prețul de 7 lei pentru un kilogram mere*, în sumă totală 75 000 (șaptezeci și cinci mii) lei. Anatoli prin intermediul lui ***** i-a transmis suma de 60 000 (șaizeci mii) lei, datoria rămasă constituia 15 000 (cincisprezece mii) lei. Nu are nici un contract și nici o recipisă, *lucrau la încredere*. Pînă în prezent, datoria nu a fost restituită.

Suplimentar, în ședința instanței de apel, partea vătămată Tolpeghin Fiodor a declarat că în 2009-2010 îl cunoștea pe Sadovîi Anatoli. A avut cu el o înțelegere cu privire la realizarea merelor. A vîndut mere în sumă de 75 000 lei, dintre care i s-a achitat doar suma de 60 000, restul sumei de 15 000 nu i-au fost achitate pînă la moment. Înțelegerea a fost condusă de ***** care s-a ocupat de realizarea merelor și organizarea tranzacțiilor. Pînă la cazul dat nu a avut nici o relație cu Sadovîi Anatoli. Sadovîi Anatoli nu a avut pretenții față de calitatea merelor. A participat personal la stabilirea prețului pentru un kg de mere. Au fost prezente mai multe

persoane la acel moment. Nu ține minte prețul stabilit la acel moment. Nu poate explica diferența de prețuri, deoarece prețul depinde de categoria merelor.

De asemenea, în cadrul ședinței instanței de apel, la solicitarea acuzării, au fost supuse cercetării suplimentare următoarele probe scrise:

Volumul I:

- proces-verbal de constatare din 15.01.2019 al Inspectoratului de Poliție Dondușeni (f.d.16);
- plângere adresată Inspectoratului de Poliție Dondușeni de Moscviciov Serghei din 10.01.2019 (f.d.18);
- proces-verbal de consemnare a declarațiilor lui Moscviciov Serghei din 10.01.2019 (f.d.19-21);
- proces-verbal de consemnare a declarațiilor lui ***** din 11.01.2019 (f.d.22-23);
- plângere adresată Inspectoratului de Poliție Dondușeni Tolpeghin Fiodor din 14.01.2019 (f.d.25);
- proces-verbal de consemnare a declarațiilor lui Tolpeghin Fiodor din 14.01.2019 (f.d.26-27);
- informație eliberată de către primăria s. Pocrovca r-nul Dondușeni din 10.04.2019 la interpelarea IP Dondușeni nr.22 din 10.04.2019 (f.d.37);
- copie, certificat de înregistrare a Gospodăriei Țărănești eliberat de Primăria s. Pocrovca, r-nul Dondușeni Seria GȚ Nr. 0370062 din 05.01.2004 (f.d.39);
- cerere de recunoaștere în calitate de parte vătămată de la cet. Moscviciov Serghei din 10.04.2019 (f.d.40);
- proces-verbal de audiere a părții vătămate Moscviciov Serghei din 10.04.2019 (f.d.42-43);
- cerere de recunoaștere în calitate de parte civilă de la cet. Moscviciov Serghei din 10.04.2019 (f.d.44);
- cerere de recunoaștere în calitate de parte vătămată de la cet. Tolpeghin Fiodor din 10.04.2019 (f.d.47);
- proces-verbal de audiere a părții vătămate Tolpeghin Fiodor din 10.04.2019 (f.d.49-50);
- cerere de recunoaștere în calitate de parte civilă de la cet. Tolpeghin Fiodor din 10.04.2019 (f.d.51);
- ordonanță de recunoaștere în calitate de parte civilă a cet. Tolpeghin Fiodor din 10.04.2019 (f.d.52);
- proces-verbal de audiere a martorului ***** ***** din 15.04.2019 (f.d.54);
- revendicare pe numele cet. Sadovîi Anatoli Grigore (f.d.61);

– cazier contravențional pe numele cet. Sadovîi Anatoli Grigore în perioada de timp 01.01.2013 – 28.05.2019 (f.d.62);

– declarațiile părții vătămate *Tolpeghin Fiodor* date în ședința instanței de fond (f.d.121-122);

– declarațiile părții vătămate *Moscviciov Serghei* date în ședința instanței de fond (f.d.124-125);

– declarațiile martorului ***** date în instanța de fond și suplimentar verificate în instanța de apel, el declarând, că pe Sadovîi Anatoli îl cunoaște de vreo 10 ani, dar acum nu s-au văzut mult timp. Anatoli cumpăra mere în satul Pocrovca r-nul Dondușeni și locuia în hotel în or. Otaci. Îl ajuta pe ultimul la încărcatul merelor, supraveghe să fie marfa de calitate bună. Tolpeghin Fiodor și Moscviciov Serghei i-au vîndut lui Anatoli mere de mai multe ori, dar *cu prețul și cantitatea se înțelegeau între ei și nu știe la ce preț ultimul le procura*. Odată i-a transmis lui Tolpechin Fiodor 50000 sau 60000 mii lei, la moment nu-și amintește. De atunci nu l-a mai văzut pe Sadovîi Anatoli, i-a telefonat de cîteva ori dar acesta nu a mai ridicat receptorul (f.d.132-133);

– declarațiile martorului ***** ***** date în instanța de fond și suplimentar verificate în instanța de apel, ea declarând, că este concubina cet. Sadovîi Anatoli și locuiesc împreună de 8-9 ani, dar se cunosc mai mult timp. Despre Tolpeghin Fiodor nu poate spune nimic, dar pe Moscviciov Serghei îl cunoaște, Anatoli a procurat mere de la el și ea personal a împrumutat bani de la o cunoștință din Sankt-Petersburg și i-a achitat lui Moscviciov Serghei. Banii i-a primit prin „Mobiasbanca, SA or. Otaci în euro și i-a schimbat în lei (40000 patruzeci mii lei). După ce a schimbat banii a ieșit din bancă și s-a întîlnit tu Moscviciov Serghei lîngă Primăria or. Otaci. Suma de 40000 (patruzeci mii) lei era datoria pentru merele procurate. Moscviciov Serghei a luat banii și nu a avut careva pretenții și nu a luat nici o recipisă de la el. ***** la acel moment era în bancă și achita serviciile comunale și a auzit cum a comandat lei să schimbe, deoarece avea bani în euro. Lui Moscviciov Serghei personal i-a dat suma de 40000 (patruzeci mii) lei (f.d.135-137);

– declarațiile martorului ***** date în instanța de fond și suplimentar verificate în instanța de apel, ea declarând, că o cunoaște pe ***** și pe Sadovîi Anatoli, au învățat într-o școală și ei locuiesc în satul Arionești peste cîteva case de părinții ei. Cu ***** s-a întîlnit la bancă din or. Otaci, unde a mers să achite factura pentru energia electrică, acolo era și ***** care aștepta să schimbe o sumă de bani. I-a spus că se ocupă cu merele și are de dat la un bărbat o sumă mare de bani. ***** i-a zis că are euro dar trebuie să dea 40000 (patruzeci mii) lei. I-a propus Irinei să meargă la ea să bea o cafea, la ce ***** i-a spus că se întîlnește cu un bărbat cărui îi va transmite banii și apoi vor merge la cafea. Între timp cît a așteptat-o pe ***** , a văzut cum ultima s-a îndepărtat de ea și s-a întîlnit cu un

bărbat pe care nu l-a văzut la față, era departe, întorcându-se înapoi i-a zis că a dat 40000 (patruzeci mii) lei și „a rămas săracă și curată” (f.d.139-142);

– declarațiile părții vătămate Moscviciov Serghei din 30.07.2020 date în instanța de apel (f.d.199);

Volumul II:

– declarațiile părții vătămate *Moscviciov Serghei* din 12.05.2023 date în ședința instanței de apel potrivit căroră a declarat, că susține declarațiile date în instanța de fond. Pînă la cazul dat a mai vorbit cu Sadovîi, care anterior a mai procurat mere la strînsul roadei. Merele în cauză au fost procurate iarna de acasă, în jur de 20 tone. Inculpatul a fost prezent la încărcarea merelor și nu a avut pretenții la calitatea acestora. Pînă la momentul dat nu i-a restituit nimic din bani. Nu a întocmit nici un act de vânzare-cumpărare, avea încredere în el. Referitor la diferența de prețuri a indicat, că prețul de 2,32 lei eliberat de Secția de statistică este prețul merelor care se dădeau la suc. Prețul merelor de calitate bună este de 3-4 ori mai mare, în dependență de sortul merelor. S-a adresat mai tîrziu la organele de drept deoarece nu putea să-l identifice pe Sadovîi, cunoștea telefonul, că locuiește în ***** și pe persoana intermediară ***** (f.d.50-51).

Rejudecând cauza penală, Colegiul reține că deși inculpatul Sadovîi Anatoli nu a recunoscut vina, vinovăția lui a fost confirmată prin probe analizate și apreciate de către instanța de fond, verificate și în ședința instanței de apel suplimentar, care prin prisma prevederilor art.101 Cod de procedură penală sunt pertinente, concludente, utile și veridice și coroborează între ele, amplu expuse anterior în prezenta decizie.

La părerea Colegiului penal, probele administrate pe cauză corespund cerințelor stipulate de art. 101 CPP, adică sunt pertinente, concludente, utile, pentru a putea fi puse la baza sentinței de condamnare, ele fiind în coroborare și demonstrînd deplin vinovăția inculpatului în sensul învinuirii aduse, în deplină măsură.

Luând în considerație probele verificate în ansamblu, Colegiul penal ajunge la concluzia că nu există dubii rezonabile în ce privește existența elementelor infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (1) și art. 190 alin. (1) Cod penal RM în acțiunile inculpatului Sadovîi Anatoli, vinovăția inculpatului fiind dovedită prin ansamblul de probe administrate prezente în materialele cauzei penale.

Colegiul penal apreciază că probele cercetate și apreciate în coroborare dovedesc deplin vina inculpatului Sadovîi Anatoli în faptele incriminate, iar probe în confirmarea nevinovăției inculpatului nu au fost prezentate.

Colegiul indică că nu poate fi reținut în favoarea inculpatului argumentul invocat în apelul declarat, referitor la faptul că nu a comis infracțiunile prevăzute de art. 190 alin. (1) și art. 190 alin. (1) Cod penal RM, că acuzarea nu a prezentat probe care ar fi dovedit vinovăția sa în comiterea crimei prevăzute de art.190 alin.

(1) Cod penal cu toate că conform art. 100 alin. (1) CPP organul de urmărire penală este obligat de a dovedi vina sa.

Colegiul penal apreciază aceste afirmații cu caracter declarativ și ca un mod de apărare a inculpatului în vederea eschivării de răspundere penală, afirmațiile date fiind combătute prin totalitatea de probe administrate.

Nerecunoașterea vinovăției de către inculpatul Sadovîi Anatoli în săvârșirea infracțiunilor incriminate lui nu echivalează cu achitarea lui, după cum se solicită în apelul declarat, deoarece probele prezentate în spriginul învinuirii dovedesc incontestabil vinovăția inculpatului Sadovîi Anatoli în comiterea infracțiunilor incriminate, aceasta fiind o metodă de a denatura stabilirea adevărului și de a se eschiva de răspundere penală.

Pe cauză sunt suficiente probe directe, utile și veridice, care în ansamblu coroborează între ele și care confirmă pe deplin vinovăția inculpatului în faptele infracționale reținute în sarcina lui.

După verificarea suplimentară a probelor materiale, Colegiul penal constată că argumentele invocate în apel sunt contradictorii circumstanțelor și împrejurărilor de fapt stabilite, iar deși inculpatul Sadovîi Anatoli nu recunoaște vinovăția sa în săvârșirea infracțiunilor incriminate, reieșind din probele administrate de către instanța de fond și verificate suplimentar de către instanța de apel, Colegiul penal consideră că probele administrate demonstrează pe deplin săvârșirea de către inculpat a faptelor ilegale incriminate lui.

Colegiul penal indică că pe cauza au fost efectuate în deplină măsură acțiuni procesual-penale de investigare în vederea stabilirii vinovăției inculpatului Sadovîi Anatoli, probele date fiind administrate și cercetare în instanța de fond, ulterior verificate suplimentar și de către instanța de apel, în urma cărora s-a stabilit cu certitudine vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (1) și art. 190 alin. (1) Cod penal RM.

Verificând probele anexate la materialele cauzei penale în ansamblu, Colegiul penal ajunge la concluzia că vina inculpatului Sadovîi Anatoli în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (1) și art. 190 alin. (1) Cod penal RM se dovedește incontestabil.

Colegiul penal atestă că probele scrise și documentele examinate coroborează cu declarațiile părții vătămate și martorilor acuzării date la urmărirea penală, în instanța de fond și cea de apel, cât și cu întreaga sistemă de probe analizată și apreciată mai sus prin prisma prevederilor art.101 CPP, indică că Sadovîi Anatoli prin acțiunile sale intenționate a comis infracțiunile prevăzută la art. 190 alin. (1) și art. 190 alin. (1) Cod penal RM.

Potrivit art.51 din Codul penal, temeiul real al răspunderii penale îl constituie fapta prejudiciabilă săvârșită, iar componența infracțiunii, stipulată în legea penală,

reprezintă temeiul juridic al răspunderii penale. Răspunderii penale este supusă numai persoana vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de legea penală.

Conform art.52 din Codul penal, se consideră componentă a infracțiunii, totalitatea semnelor obiective și subiective, stabilite de legea penală ce califică o faptă prejudiciabilă drept infracțiune concretă. Componente infracțiunii reprezintă baza juridică pentru calificarea infracțiunii potrivit unui articol concret din prezentul cod.

Subsecvent, art.113 din Codul penal pledează că se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între fapte prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii, prevăzute de norma penală. Calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală și de către judecători.

În continuare, Colegiul indică că potrivit art.14 din Codul penal, infracțiunea este o faptă (acțiune sau inacțiune) prejudiciabilă, prevăzută de legea penală, săvârșită cu vinovăție și pasibilă de pedeapsă penală. Nu constituie infracțiune acțiunea sau inacțiunea care, deși, formal, conține semnele unei fapte prevăzute de prezentul cod, dar, fiind lipsită de importanță, nu prezintă gradul prejudiciabil al unei infracțiuni.

Potrivit conținutului ordonanței de modificare a învinuirii din 19.02.2025 și a materialelor dosarului penal, acțiunile inculpatului Sadovii Anatoli întrunesc componenta de infracțiune prevăzută de art. 190 alin. (1) Cod penal, dat fiind că obiectul juridic special al infracțiunilor incriminate constă în relațiile sociale cu caracter patrimonial, a căror existență și dezvoltare prezumă un regim de legalitate privind bunurile (obiect juridic principal); obiectul juridic secundar constă în relațiile sociale referitoare la buna desfășurare a activității de serviciu în unitățile publice sau private, manifestată prin administrarea sau gestionarea bunurilor încredințate în albia cadrului legal.

Obiectul material al infracțiunii prevăzute la art. 190 al. (1) CP RM este format din bunurile care au o existență materială, sînt create prin munca omului, dispun de valoare materială și cost determinat, fiind bunuri mobile și străine pentru făptuitor.

Latura obiectivă a infracțiunii prevăzute la al.(1) art.190 CP RM are următoarea structură:

1) fapta prejudiciabilă alcătuită din două acțiuni (inacțiuni): a) acțiunea principală, care constă în dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane; b) acțiunea sau inacțiunea adiacentă, care constă, în mod alternativ, în înșelăciune sau abuz de încredere;

2) urmările prejudiciabile sub forma prejudiciului patrimonial efectiv care nu are un caracter considerabil; 3) legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile.

În sensul prevederii de la al.(1) art.190 CP RM, prin *înșelăciune* se înțelege după caz:

1) dezinformarea conștientă a victimei, care constă în prezentarea vădit falsă a realității (înșelăciunea activă);

2) trecerea sub tăcere a realității, când sînt ascunse faptele și circumstanțele care trebuie comunicate în cazul săvîrșirii cu bună-credință și în conformitate cu legea a tranzacției patrimoniale (înșelăciunea pasivă).

Pentru calificarea faptei în baza al.(1) art.190 CP RM, nu au importanță metodele sub care se prezintă înșelăciunea. Aceasta poate fi realizată pe cale verbală, în scris sau sub forma unor acțiuni.

În contextul infracțiunii prevăzute la al.(1) art.190 CP RM, înșelăciunea poate privi următoarele circumstanțe:

1) identitatea sau calitățile personale ale făptuitorului sau ale altor persoane;

2) mărimea, cantitatea sau calitatea bunurilor care formează mijlocul de săvîrșire a infracțiunii prevăzute la al.(1) art.190 CP RM;

3) acțiuni sau evenimente anumite (de exemplu: cazul asigurat; cîștigarea potului într-o loterie; dispoziția unor terțe persoane privind bunurile; faptul executării unei anumite lucrări; faptul achitării banilor pentru bunurile primite; efectuarea unor cheltuieli etc.);

4) promisiuni (cînd făptuitorul ia de la victimă banii, angajîndu-se să presteze un anumit serviciu, să execute o lucrare, fie să ia bunuri în chirie, promițîndu-i că le va întoarce, ia bani cu împrumut etc., cu toate că, de facto, nu are intenția să execute lucrarea, să presteze serviciul, să întoarcă bunurile închiriate sau să stingă datoria) etc.

În sensul prevederii de la al.(1) art.190 CP RM, prin *abuz de încredere* se înțelege exploatarea de către făptuitor a raporturilor de încredere care s-au stabilit între el și victimă. De regulă, raporturile de încredere decurg din încheierea unor convenții de drept civil (mandat, depozit, asigurare, comision, administrare fiduciară etc.) sau din alte fapte juridice. În alte cazuri, aceste raporturi se creează pe fondul atitudinii de colegialitate, prietenie, afecțiune între făptuitor și victimă, atitudine care, de multe ori, este artificial creată și susținută, timp îndelungat, prin eforturile făptuitorului.

Pentru calificarea faptei în baza alin. (1) art.190 CP RM, nu au importanță mijloacele care au fost utilizate pentru săvîrșirea infracțiunii: documente false; instrumente de măsurat false; uniformă specială sau alte însemne de apartenență la un anumit rol social; computerul etc. Important este ca aceste mijloace să fie folosite pentru sustragere, nu pentru facilitarea accesului la bunurile respective, nici pentru crearea unor condiții pentru luarea ulterioară a bunurilor pe altă cale.

Infracțiunea specificată la alin. (1) art.190 CP RM este o infracțiune materială. Ea se consideră consumată din momentul în care făptuitorul obține

posibilitatea reală de a se folosi sau a dispune de bunurile altuia la propria sa dorință.

Latura subiectivă a infracțiunii prevăzute la alin. (1) art.190 CP RM se caracterizează, în primul rând, prin vinovăție sub formă de intenție directă. De asemenea, la calificarea faptei este obligatorie stabilirea scopului special - a scopului de cupiditate.

Primirea bunurilor cu condiția îndeplinirii unui angajament poate fi calificată conform al.(1) art.190 CP RM doar în cazul în care făptuitorul, încă la momentul intrării în stăpânire asupra acestor bunuri, urmărea scopul de a le sustrage și nu avea intenția să-și onoreze angajamentul asumat.

În cazul infracțiunii prevăzute la al.(1) art.190 CP RM, prezența scopului de sustragere o demonstrează următoarele circumstanțe:

1) situația financiară extrem de neprielnică a persoanei care își asumă angajamentul la momentul încheierii tranzacției;

2) lipsa de fundamentare economică și caracterul irealizabil al angajamentului asumat;

3) lipsa unei activități aducătoare de beneficii, îndreptate spre încasarea mijloacelor bănești necesare onorării angajamentului;

4) achitarea veniturilor către primii deponenți din contul banilor depuși de deponenții ulteriori;

5) prezentarea, la încheierea tranzacției, din numele unei persoane juridice inexistente sau înregistrate pe numele unei persoane, de care se folosește o altă persoană pentru a-și atinge interesele etc.

În speță, inculpatul Sadovîi Anatoli *prin înșelăciune și abuz de încredere*, cu scopul de a însuși bunurile lui Moscviciov Serghei și Tolpeghin *****, având înțelegerea cu Moscviciov Serghei de a cumpăra 18 800 kg de mere la preț de 6,75 lei și cu Tolpeghin Fiodor de a cumpăra 11 000 kg de mere la preț de 6,80 lei pentru un kg și ca ulterior să îi achite lui Moscviciov Serghei suma de 127 000 lei și lui Tolpeghin Fiodor - 75 000 lei, nu și-a onorat obligațiile, decît achitînd lui Tolpeghin Fiodor suma de 60 000 lei, astfel, cauzîndu-le lui Moscviciov Serghei un prejudiciu în sumă de 127 000 lei, iar lui Tolpeghin Fiodor un prejudiciu în sumă de 15 000 lei.

Respectiv se constată că s-a realizat pe deplin latura obiectivă a infracțiunii de escrocherie prevăzută la art.190 al.(1) Cod penal RM, or, Sadovîi Anatoli, abuzînd de încrederea părților vătămate Moscviciov Serghei și Tolpeghin Fiodor cu care anterior au mai conlucrat pe încredere, după cum au indicat părțile vătămate în declarațiile sale, i-a înșelat în realizarea intențiilor sale care de la bun început era înșelătoare, avînd cu certitudine scopul însușirii cantității de mere și neîndeplinirii obligațiilor de plată față de părțile vătămate Moscviciov Serghei și Tolpeghin Fiodor.

Colegiul penal la fel indică că declarațiile părții vătămate, ale martorilor, precum și probele administrate confirmă vinovăția inculpaților, fiind dovedite circumstanțele în care s-au aflat inculpatul când a comis faptele infracționale și nu în ultimul rând faptul că inculpatul nu intenționa să întoarcă banii părților vătămate, or, după cum reiese din declarațiile date de părțile vătămate o perioadă foarte îndelungată de timp, părțile vătămate nu îl puteau identifica pe Sadovii Anatoli, or, acesta se eschiva în vederea neîndeplinirii obligațiilor de plată față de părțile vătămate.

Este neîntemeiată afirmația invocată de inculpat prin apelul declarat referitor la faptul că pe parcursul cercetărilor judecătorești la materialele cauzei penale date de către apărător a fost anexat certificatul Direcției pentru Statistică al raionului Dondușeni (certificat din arhivă) cu nr. 263 din 14.11.2019, unde este indicat costul unui kilogram de mere perioada 2010 de 2,32 lei și în legătură cu divergențele în depozițiile date de el și a presupuselor părți vătămate Moscviciov Serghei și Tolpeghin Fiodor și lipsa dovezilor în materialele cauzei penale a costului unui kg de mere, instanța de judecată urma să ia în considerație și ca bază costul producției indicate în certificatul Direcției și anume, prețul producției (merelor) colectate în sumă de 31 848 lei pentru Moscviciov Serghei.

În acest aspect, Colegiul penal indică că inculpatul Sadovii Anatoli a avut o înțelegere verbală cu Moscviciov Serghei de a cumpăra 18 800 kg de mere la preț de 6,75 lei și cu Tolpeghin Fiodor de a cumpăra 11 000 kg de mere la preț de 6,80 lei pentru un kg și ca ulterior să îi achite lui Moscviciov Serghei suma de 127 000 lei și lui Tolpeghin Fiodor 75 000 lei, preț propus de către părțile vătămate în calitate de vânzător, cu care inculpatul, în calitate de cumpărător a fost de acord la momentul încheierii tranzacției verbale.

Pe cale de consecință, Colegiul penal apreciază ca fiind absolut declarative alegațiile inculpatului în ce privește faptul că lipsa intențiilor sale de a-i duce în eroare pe părțile vătămate și a-i deposeda ilegal de averea lor care se dovedește prin aceea, că prin intermediul lui ***** (persoana care colecta mere), părții vătămate Tolpeghin fiindu-i achitată suma de 60 000 lei, suma indicată a fost transmisă pentru achitarea datoriilor și lipsa pretențiilor față de el, la timpul colectărilor merelor a socotit-o ca fapt de achitate a datoriilor.

Aceasta din motiv că inculpatul, deși a achitat prin intermediul lui ***** părții vătămate Tolpeghin Fiodor suma de 60 000 lei, a rămas neexecutateă conform obligațiilor contractuale verbale suma de 15 000 lei, care pînă la moment potrivit declarațiilor părții vătămate nu au fost achitate de către inculpatul Sadovii Anatoli.

Colegiul penal consideră ca fiind neîntemeiată și a afirmația apelantului precum că instanța de fond nu a instaurat faptul și motivul adresării părților vătămate la organul de urmărire penală după 9 ani trecuți, necătînd la aceea că ei,

adică părțile vătămate Moscviciov Serghei și Tolpeghin Fiodor precum și ***** știau de faptul că concubinează cu cet. *****, domiciliată în *****, ***** (sat vecin) și ei se știau bine, de aceea și a ajuns la concluzia că cauza penală dată a fost pornită numai pentru a argumenta termenul omis de către părțile vătămate pentru a apela în instanța de judecată, or, părțile vătămate au explicat faptul adresării sale organelor de drept peste câțiva ani, dat fiind că inculpatul se ascundea de ei întru neexecutarea plășilor pentru emerele procurate, iar părțile vătămate nu putea să îl identifice deoarece de procurare și organizarea tranzacțiilor se ocupa persoana intermediară *****.

Concomitent, Colegiul penal consideră că declarațiile părților vătămate și martorilor audiați corect au fost puse la baza sentinței de condamnare, aceștia fiind audiați în instanța de fond sub jurământ, într-un proces public, în comparație cu inculpatul care nu poartă răspundere penală pentru darea declarațiilor false, astfel că și dezacordul inculpatului cu declarațiile părților vătămate și a martorilor audiați nu constituie temei de achitare și nici nu poate fi tratat în favoarea inculpatului.

În această ordine de idei, reieșind din cele expuse, Colegiul penal nu poate reține și afirmațiile invocate în apelul declarat de inculpat precum că între el și părțile vătămate Moscviciov Serghei și Tolpeghin Fiodor în timpul realizării și procurării recoltei de mere au apărut relații civile și lipsa a careva acte cu efect juridic (contracte de vânzare-cumpărare, de achiziții, recipisă și altele) instanța de judecată urma să respingă acțiunile civile înaintate pentru posibilitatea părților vătămate de a se adresa ce cerere de chemare în judecată în procedura civilă generală cu obligarea părților de a dovedi argumentele invocate conform art.118 CPC.

Sub incidența legii penale trebuie să intre doar acele încălcări care demonstrează rea-voința, fraudă, malversațiune din partea făptuitorului. Nu încape îndoială că atunci când făptuitorul folosește documente false, încheie tranzacții în numele unei persoane juridice inexistente, își arogă funcții și calități pe care în realitate nu le are, își demonstrează reaua-voință în raport cu victima. Totodată, relevant este și faptul că imixtiunea penalului în sfera privată, sferă bazată pe principiul egalității părților, trebuie privită ca o ultimă măsură. Dacă ambele părți – debitorul și creditorul obțin profituri de pe urma parteneriatului lor, rămânând proprietari asupra bunurilor sale (sau una dintre părți suferă prejudicii sub forma venitului ratat, fără a pierde însă dreptul de proprietate), atunci raporturile dintre cele două părți trebuie să rămână în continuare pe tărâmul dreptului civil.

Astfel, delimitarea escrocheriei de încălcarea normelor de drept civil trebuie făcută luându-se în considerație două aspecte de maximă importanță: atitudinea făptuitorului față de faptul transmiterii lui a bunurilor; prezența disponibilității efective a făptuitorului de a-și executa angajamentele.

Aceste două aspecte sunt puse la baza circumstanțelor care trebuie cercetate în vederea constatării lipsei sau prezenței scopului de cupiditate.

La fel, pot fi supuse cercetării și alte circumstanțe, nu mai puțin importante:

1) maniera de comportament pe care făptuitorul a manifestat-o după ce i-au fost transmise bunurile (de exemplu, cheltuiie imediat banii prevăzuți pentru procurarea unor bunuri destinate victimei);

2) făptuitorul acceptă să-i fie transmise bunurile pe care cu bună-știință nu le va putea valorifica;

3) făptuitorul săvârșește acțiuni care demonstrează nedorința lui de a-și executa angajamentele;

4) făptuitorul își asumă obligații pe care ulterior afirmă că nu este în stare să le îndeplinească.

Pentru situația în cauză sunt relevante prevederile Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova, cu privire la practica judiciară în procesele penale despre sustragerea bunurilor nr. 23 din 28.06.2004, conform căreia primirea bunurilor cu condiția îndeplinirii unui angajament poate fi calificată ca escrocherie doar în cazul în care făptuitorul, încă la momentul intrării în stăpânire asupra acestor bunuri, urmărea scopul sustragerii lor și nu avea intenția să-și execute angajamentul asumat.

Colegiul penal consideră, că și latura subiectivă de asemenea și-a găsit reflectare în speță, iar acțiunile între părți nu cad în sfera relațiilor civile, or în speță este clar că la momentul înțelegerii, inculpatul a dus în eroare părțile vătămate asumându-și obligația de a achita pentru merele procurate, deși cunoștea cu certitudine că nu are intenția de a onora obligațiile asumate.

Nu pot fi luate în considerație nici afirmațiile aduse de inculpat privind faptul că sentința este bazată pe presupuneri, că instanța neobiectiv a examinat cauza, ajungând la concluzia greșită despre vinovăția lui, deoarece anume în cadrul examinării cauzei, vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (1) și art. 190 alin. (1) Cod penal RM a fost confirmată prin ansamblu de probe cercetate de instanța de judecată și sentința de fapt nu este bazată pe presupuneri, dar pe totalitatea de probe administrate pe caz, la cercetarea cărora inculpatul a avut acces deplin.

Instanța de apel nu a stabilit aprecierea greșită a probelor pe caz, din contra anume că condamnarea inculpatului se bazează pe circumstanțele stabilite pe caz în baza probelor evaluate, dobândite potrivit normelor legii procesual-penale, cu cercetarea probelor în cadrul unui proces judiciar public, inculpatului fiindu-i asigurate toate garanțiile necesare apărării sale prevăzute de lege, de fapt careva dubii în vinovăția inculpatului nu au fost stabilite.

Circumstanțele cauzei dovedesc caracterul infracțional al acțiunilor lui Sadovii Anatoli, iar faptul că inculpatul nu și-a recunoscut vina atît în instanța de

fond, cât și în instanța de apel, Colegiul penal o apreciază ca o metodă de a denatura stabilirea adevărului și de a se eschiva de răspunderea penală, deoarece probele prezentate în sprijinul învinuirii dovedesc incontestabil vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunilor incriminate.

Temei de a pune la îndoială declarațiile părților vătămate și martorilor și de a considera că inculpatul este incriminat pe nedrept nu s-au stabilit, mai ales că părțile vătămate și martorii au dat declarații, fiind preîntâmpinați despre răspunderea penală pe care o poartă pentru darea de mărturii false, în comparație cu inculpatul, astfel, la părerea Colegiului penal, probele cercetate în ansamblu constată cu certitudine existența infracțiunilor și vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunilor reținute în sarcina lui.

Probele administrate pe cauză corespund cerințelor stipulate de art. 101 CPP, adică sînt pertinente, concludente, utile pentru a putea fi puse la baza unei sentințe de condamnare, ele fiind în coroborare între ele și demonstrînd deplin vinovăția lui Sadovîi Anatoli în sensul învinuirii aduse, în deplină măsură.

Colegiul penal, la fel, conchide că în apelul declarat de către inculpat nu au fost aduse motive ale cerințelor enunțate, fiind relatate faptele conform viziunii inculpatului sub formă de apărare a sa, argumentele expuse fiind în contradicție cu circumstanțele stabilite de instanța de fond pe parcursul examinării cauzei, totodată argumentele invocate privind achitarea inculpatului nu pot fi reținute și se resping în tot, deoarece probele cercetate în cumul confirmă deplin vina inculpatului în faptele incriminate.

Totodată, Colegiul penal indică că există temei pentru casarea sentinței, în latura calificării faptelor infracționale comise de inculpatul Sadovîi Anatoli, dat fiind că la etapa judecării cauzei în ordine de apel, prin Legea nr.136 din 06.06.2024, în vigoare din 07.09.2024, au intervenit modificări în conținutul art.126 Cod penal, alin. (2) care prevede în calitate de proporții considerabile (...) valoarea bunurilor sustrase (...), care depășește 10 salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei, care potrivit Hotărîrii Guvernului nr.773 din 27.11.2009 a constituit 2950 lei.

Conform calculului efectuat în sensul art. 126 al. (2) Cod penal, pentru încadrarea infracțiunii de escrocherie potrivit în sensul prevederilor art.190 alin. (1) Cod penal, urmează ca prejudiciul material cauzat în perioada anului 2010 să depășească valoarea de 29 500 lei.

Conform art.10 Cod penal RM, *legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt careva mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective pînă la intrarea în vigoare a*

acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale.

În atare împrejurări, la caz, prin prisma art. 10 Cod penal, sunt aplicabile prevederile art. 126 al. (2) Cod penal, în vigoare din 07.09.2024, fapt ce denotă că în acțiunile inculpatului Sadovîi Anatoli referitor la cauzarea prejudiciului părții vătămate Tolpeghin ***** în sumă de 15 000 lei, a decăzut agravanta cauzare de daune în proporții considerabile, astfel că acțiunile inculpatului Sadovîi Anatoli urmează fi calificate în baza art.105 Cod Contravențional- *sustragerea în proporții mici din avutul proprietarului prin escrocherie*, care se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore.

Din aceste considerente, în baza probelor administrate pe cauză, cercetate suplimentar în ședința instanței de apel și în temeiul normelor procesual-penale supra citate, urmează a se reține în acțiunile lui *Sadovîi Anatoli* ca fiind dovedit faptul că:

Sadovîi Anatoli în perioada de timp a lunii decembrie 2010, având scopul însușirii bunurilor altor persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit de la cet. Moscviciov Serghei ***** , cantitatea de 18800 kg mere, la un preț de 6,75 lei pentru un kilogram, având înțelegerea ca ulterior să-i achite cet. Moscviciov Serghei ***** suma de 127000 lei, însă până la moment primul nu și-a onorat obligațiunea, prin ce a cauzat părții vătămate un prejudiciu material considerabil în valoare de 127 000 lei.

Prin acțiunile sale intenționate, Sadovîi Anatoli ***** a săvârșit infracțiunea de escrocherie, prevăzută la art.190 alin. (1) CP RM- *adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

Tot el, în perioada de timp a lunii decembrie 2010, având scopul însușirii bunurilor altor persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, a dobândit de la cet.Tolpeghin Fiodor ***** cantitatea de 11000 kg mere, la un preț de 6,80 lei pentru un kilogram, având înțelegerea ca ulterior să-i achite cet.Tolpeghin Fiodor ***** suma de 75000 lei, achitându-i doar 60000 /șaizeci mii/ lei și restul sumei de 15000/cincisprezece mii/ lei, până la moment refuză de o restitui, prin ce i-a cauzat părții vătămate un prejudiciu material în valoare de 15000/cincisprezece mii/ lei.

Prin acțiunile sale intenționate Sadovîi Anatoli ***** a săvârșit fapta contravențională prevăzută la art.105 Cod Contravențional RM- *adică sustragerea în proporții mici din avutul proprietarului prin escrocherie.*

Totodată, conform art. 409 al. (2) Cod de procedură penală, instanța de apel este obligată ca în afară de temeiurile invocate și cererile formulate de apelant, să examineze aspectele de fapt și de drept ale cauzei, însă fără a înrăutăți situația apelantului.

Subsecvent, Colegiul penal concluzionează asupra oportunității în speță de încetare a procesului contravențional în privința lui Sadovii Anatoli în baza art. 105 Cod Contravențional, în legătură cu intervenirea termenului de prescripție de atragere la răspundere contravențională.

În acest aspect, Colegiul penal indică că potrivit art. 30 alin. (1) Cod Contravențional, prescripția înlătură răspunderea contravențională.

Potrivit art. 30 alin. (2), termenul general de prescripție a răspunderii contravenționale este de un an (în redacția legii de pînă la modificările introduse la data 07.06.2024).

La fel, potrivit art. 30 alin. (5) Cod Contravențional, termenul de prescripție curge de la data săvîrșirii contravenției.

În speță, contravenția prevăzută de art. 105 Cod Contravențional, s-a consumat la data comiterii faptei contravenționale – luna decembrie a anului 2010 și la momentul examinării cauzei a trecut mai mult de 3 luni, potrivit prevederilor art.441 al.(1) lit.b) Cod Contravențional RM, Colegiul penal consideră că procesul contravențional în privința lui Sadovii Anatoli în baza art.105 Cod Contravențional RM urmează a fi încetat din motivul expirării termenului de prescripție prevăzute de art.30 Cod Contravențional RM.

Potrivit art. 441 al. (1) lit. b) Cod Contravențional, procesul contravențional nu poate fi pornit, iar dacă a fost pornit, nu poate fi efectuat și va fi încetat în cazurile în care: b) se constată vreunul din temeiurile prevăzute la art. 3 al. (3), art. 4 al. (3), art. 20-31.

Conform art. 461 alin. (1) Cod Contravențional, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată unul din temeiurile prevăzute la art. 441 sau 445 alin. (1), instanța de judecată încetează procesul contravențional.

Totodată, Colegiul penal, la episodul de infracțiune pe art.190 alin.(1) Cod Penal, în privința părții vătămate Moscviciov Serghei ***** constată temeiurile prevăzute de art. 60 al. (1) lit. b) Cod penal RM, art. 389 al. (1), (4) pct. 3), 6) Cod de procedură penală RM de liberare de pedeapsă în cazul expirării termenului de prescripție.

La adoptarea soluției, Colegiul penal operează cu prevederile art. 60 al. (1) lit. b) Cod penal RM, potrivit căruia, persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvîrșirii infracțiunii au expirat următoarele termene: b) 5 ani de la săvîrșirea unei infracțiuni mai puțin grave.

Colegiul penal menționează și prevederile art. 60 al.(2) Cod penal RM, potrivit căruia prescripția curge din ziua săvîrșirii infracțiunii și pînă la data rămîinerii definitive a hotărîrii instanței de judecată.

Prevederile art. 16 al. (3) Cod penal RM, stabilesc că infracțiuni mai puțin grave se consideră faptele pentru care legea penală prevede pedeapsa maximă cu închisoare pe un termen de pînă la 5 ani inclusiv.

Sanctiunea art. 190 alin. (1) Cod penal RM prevedea pedeapsa la data comiterii infractiunii cu amendă în mărime de la 200 la 500 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 120 la 240 de ore, sau cu închisoare de pînă la 3 ani, astfel se califică ca fiind infracțiune mai puțin gravă.

Colegiul penal constată, că potrivit art.16 al.(3) Cod penal RM infracțiunea prevăzută de art.190 alin. (1) Cod penal RM comisă în luna decembrie 2010, reținută în sarcina lui Sadovîi Anatoli și constatată în acțiunile lui, se clasifică ca fiind infracțiune mai puțin gravă.

Art. 389 al. (4) pct. 3) Cod de procedură penală reglementează că sentința de condamnare se adoptă fără stabilirea pedepsei, în cazurile expirării termenului de prescripție.

Dat fiind faptul că infracțiunea prevăzută de art. 190 al. (1) Cod penal RM a fost comisă în luna decembrie 2010, astfel, din momentul comiterii pînă în prezent au trecut mai mult de 5 ani, inculpatul solicită achitarea sa și nu solicită liberarea sa de pedeapsă penală, pe motivul intervenirii termenului de prescripție, Colegiul penal reține că Sadovîi Anatoli, urmează a fi recunoscut vinovat de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal și liberat de pedeapsă, în temeiul expirării termenului de prescripție și astfel, în sensul dat, va fi adoptată o nouă hotărîre, potrivit modului prevăzut pentru prima instanță.

Suplimentar, Colegiul penal consideră corectă, întemeiată și legală soluția în ce privește admiterea acțiunilor civile înaintate de părțile vătămate Moscviciov Serghei și Tolpeghin Fiodor, cu încasarea de la Sadovîi Anatoli ***** în beneficiul lui Moscviciov Serghei prejudiciul material în mărime de 127 000 (una sută douăzeci și șapte mii) lei și în beneficiul lui Tolpeghin Fiodor prejudiciul material în mărime de 15 000 (cincisprezece mii) lei.

În această ordine de idei, Colegiul penal indică, că potrivit prevederilor art.23 al.(2) CPP RM, victima unei fapte care constituie componentă de infracțiune este în drept să ceară, în condițiile prezentului cod, pornirea unei cauze penale, să participe la procesul penal în calitate de parte vătămată și să-i fie reparate prejudiciile morale, fizice și materiale.

Colegiul penal reține, că în temeiul art.219 din Codul de procedură penală, acțiunea civilă în procesul penal poate fi intentată la cererea persoanelor fizice sau juridice cărora le-au fost cauzate prejudicii materiale, morale sau, după caz, le-a fost adusă daună reputației profesionale nemijlocit prin fapta (acțiunea sau inacțiunea) interzisă de legea penală sau în legătură cu săvîrșirea acesteia. Persoanele fizice și juridice cărora le-a fost cauzat prejudiciu nemijlocit prin acțiunile interzise de legea penală pot înainta o acțiune civilă privitor la despăgubire prin: restituirea în natură a obiectelor sau a contravalorii bunurilor pierdute ori nimicite în urma săvîrșirii faptei interzise de legea penală.

Prevederile art.221 alin. (1) CPP reglementează că acțiunea civilă în procesul penal se întentează în baza cererii scrise a părții civile sau a reprezentantului ei în orice moment de la pornirea procesului penal pînă la terminarea cercetării judecătorești.

Potrivit art.221 alin. (2) Cod de procedură penală, acțiunea civilă se înaintează față de bănuit, învinuit, inculpat, față de o persoană necunoscută care urmează să fie trasă la răspundere sau față de persoana care poate fi responsabilă de acțiunile învinuitului, inculpatului”;

Potrivit art.387 alin. (1) CPP RM, o dată cu sentința de condamnare, instanța de judecată, apreciind dacă sînt dovedite temeiurile și mărimea pagubei cerute de partea civilă, admite acțiunea civilă, în tot sau în parte, ori o respinge.

Potrivit art.387 alin. (3) CPP RM, în cazuri excepționale cînd, pentru a stabili exact suma despăgubirilor convenite părții civile, ar trebui amînată judecarea cauzei, instanța poate să admită, în principiu, acțiunea civilă, urmînd ca asupra quantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța civilă.

La 10.04.2019, Moscviciov Serghei a solicitat prin cerere recunoașterea sa în calitate de parte vătămată și parte civilă (f.d.40, 44, vol.I).

Prin ordonanțele din 10.04.2010 Moscviciov Serghei a fost recunoscut în calitate de parte vătămată și civilă pe cauză (f.d.41, 45, vol.I).

La 10.04.2019, Tolpeghin Fiodor a solicitat prin cerere recunoașterea sa în calitate de parte vătămată și parte civilă (f.d.47, 51, vol.I).

Prin ordonanțele din 10.04.2010 Tolpeghin Fiodor a fost recunoscut în calitate de parte vătămată și civilă pe cauză (f.d.48, 52, vol.I).

În ședința instanței de fond și de apel partea vătămată Moscviciov Serghei a declarat că inculpatul nu a restituit suma de 127 000 lei, iar partea vătămată Tolpeghin Fiodor suma de 15 000 lei.

Mai mult, prejudiciul cauzat de către inculpatul Sadvîi Anatoli părții vătămate Moscviciov Serghei în sumă de 127 000 lei, iar părții vătămate Tolpeghin Fiodor în sumă de 15 000 lei este stabilită prin faptele constatate ca fiind dovedite, prin prezenta decizie.

În aspectul celor menționate mai sus, Colegiul penal conchide că apelul declarat de inculpatul Sadvîi Anatoli urmează a fi admis din alte motive decît cele invocate, cu casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, în aspectul nominalizat.

Conducîndu-se de art. 415 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal,-

D E C I D E:

Apelul inculpatului Sadvîi Anatoli declarat împotriva sentinței Judecătoriei Edineț, sediul Dondușeni din 17 martie 2020, se admite, din alte motive decît cele

invocate, cu casarea parțială a sentinței și se pronunță o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Sadovii Anatoli ***** se recunoaște vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal RM (*episodul în privința părții vătămate Moscviciov Serghei*), prin coroborare cu prevederile art. 389 alin. (4) pct. 3) Cod de procedură penală, se liberează de pedeapsă penală, în legătură cu prescrierea atragerii la răspunderea penală, prevăzută la art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal RM.

Încetează procesul penal în privința lui Sadovii Anatoli ***** în baza art.190 alin. (1) Cod penal (*episodul în privința părții vătămate Tolpeghin Fiodor*), deoarece fapta constituie contravenția prevăzută de art.105 Cod Contravențional.

Încetează procesul contravențional în baza art.105 Cod Contravențional în privința lui Sadovii Anatoli ***** în legătură cu expirarea termenului de prescripție a răspunderii contravenționale.

În rest, se mențin dispozițiile instanței de fond.

Decizia este susceptibilă spre executare din momentul adoptării, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție, în termen de 2 (două) luni de la data comunicării deciziei integrale.

Decizia integrală pronunțată în ședință publică la **01.04.2025**.

Președinte de ședință, judecător

Ion Talpa

Judecătorii
Arseni

Ecaterina

Mironov

Oxana